

Az Egészségügyi Szakmai Kollégium Háziorvostan Tagozata azzal a kéréssel fordult a Kollégium elnökéhez, hogy egyes megnevezett betegség csoportokban valamint speciális kezelések esetén az egyes tagozatok pontosító véleményét kérjék az egyes COVID-19 elleni védőoltások ellenjavallatait illetően.

A Háziorvosi Tagozat által megfogalmazott kérdések gasztroenterológia vonatkozásában a szakmai egyeztetésen alapuló válaszaink a következők:

Alapelv, hogy a gasztroenterológiai betegségben szenvedő betegek védőoltással való ellátása kiemelt fontosságú. A kórképek egy részében kialakuló rossz tápláltsági állapot, a betegségek aktív fellángolása hajlamosító tényező a vírusinfekció akvirálására, adott esetben a COVID-19 fertőzés súlyosabb lefolyására.

Speciális kérdések:

1. Krónikus gyulladósos bélbetegség (IBD)

A betegség akut fellángolása esetén az alkalmazási előíratokban foglaltaknak megfelelően - ellenjavallt a Sputnik V és a Sinopharm vakcinák alkalmazása, azonban ilyenkor a többi vakcina beadása is egyéni elbírálást és a kezelőorvossal való konzultációt igényel; a bélbetegség súlyossága és a megfertőződés veszélye a két legfontosabb, mérlegelést igénylő tényező, preferálható az RNS alapú vakcina. Nyugalomban lévő kórkép esetén - akár biológiai terápia mellett is - a jelenleg alkalmazott 5 oltóanyag bármelyike biztonsággal alkalmazható.

Immunosuppresszív kezelés: A Sputnik V vakcina leírátában a beadásának ellenjavallatai között szerepel az immunosuppresszív kezelés oly módon, hogy azt a védőoltás előtt és után 1-1 hónappal fel kell függeszteni. A mondat azonban úgy folytatódik, hogy "az oltásról az orvos egyéni mérlegelés alapján dönthet". A Sinopharm vakcina esetében az immunosuppresszív

kezelés nem szerepel az ellenjavallatok között, hanem a "Különleges figyelemzeteések és az alkalmazással kapcsolatos óvintézkedések" fejezetben. Eszerint a vakcina csak kellő körültekintéssel alkalmazható: ha az oltandó személy immunuszuppressziós kezelésben részesül. Ezek alapján preferálandó az immunuszuppresszív kezelést kapó IBD-s beteg RNS alapú vakcinával történő beoltása, azonban sürgető esetben a többi oltás is beadható a kezelés mellett is nyugalomban lévő bélbetegségben. Az alkalmazási leirat és saját véleményünk szerint sem jelent a védőoltás beadása kockázatot egy bármilyen terápiával egyensúlyban lévő bélbeteg számára, a fő kérdés inkább a vakcinára adott csökkent immunválasz lehetősége, azaz a nem kellő hatékonyság, a nem megfelelő védettség lehetősége az előtérben álló kérdés. Ezen irányban nemzetközi vizsgálatok kezdődtek, az IBD vonatkozásában pedig egy hazai kontrollált, prospektív vizsgálat indult el, melynek eredménye néhány hónapon belül várható.

2. Krónikus májbetegség

a jelenleg használt vakcinák közül a Sputnik V leirata szerint a készítmény elővigyázatossággal alkalmazható krónikus májbetegségek esetén. Szakmai véleményünk szerint, ha a betegség egyensúlyban van, a többi vakcina mellett a Sputnik V is alkalmazható. A májbetegség állapotának romlása esetén a védőoltás adása előtt és általánosságban is a szakorvosi konzilium a javasolt mint helyes lépés.

Krónikus hepatitis antivirális kezelése : amennyiben a betegség állapota megengedi, javasolt a COVID védettség (vakcináció) után elkezdni a májbetegség antivirális kezelését. Azaz ezt a betegcsoportot minél hamarabb szükségesnek látszik védőoltásban részesíteni. Ugyanakkor a már zajló krónikus hepatitis (HCV is) elleni antivirális kezelés nem ellenjavallja a beteg COVID-elleni védőoltásban való részesítését.

Tisztelettel:

Prof. Dr. Wittmann Tibor a Gasztroenterológia és Hepatológia Tagozat elnöke

Prof. Dr. Molnár Tamás a Magyar gasztroenterológiai Társaság elnöke

Prof. Dr. Hunyady Béla a Tagozat Tanácsadó Testületének tagja